

ובשכילם הוא נצול, אף על גב
שהוא כעת רשע. משום
שהקדוש ברוך הוא עושה חסד
עם כל הבריות, וכל דרכו שהוא
עושה - להיטיב לכל, ולא דן את
האדם על הרעות שהוא עתיד
לעשות, ומשום כך נדון האדם
לפני הקדוש ברוך הוא.

בא ראה, פיון שהטילו את יונה
לים מה כתוב? ויעמד הים
מזעפון. הים העליון. מה זה
ויעמד? שעמד בקיומו פראוי.
הוא בעמידה כשהרגו שוכף.
בשעה שהדין שרוי בעולם,
אותו בית הדין הוא כמו אשה
שמתעברת ומקשה ללדת,
וכשמולידה, שוכף הרגו. כך גם
כשהדין שורה בעולם, לא שוכף
ולא נח עד שנעשה הדין
ברשעים, ואז הוא המנוחה שלו,
לעמד במקום שלם ולעמד
בקיומו. זהו שכתוב (משלי יא)
ובאבד רשעים רנה. וזה בארנו.
באבד רשעים רנה. והרי כתוב
(יחזקאל יח) החפץ אהפץ מות
רשע? והרי אין נחת לפני
הקדוש ברוך הוא כשנעשה דין
ברשעים? אלא כאן קדם
שנשלמה הסאה - וכאן אחר
שנשלמה הסאה [יש לו נחת].

תוספתא

ויהיו חיי שרה. גוף המשנה, אנו
קרובים היינו, שמענו קול
מתהפף ממעלה למטה מתפשט
בעולם, קול משבר הרים ומשבר
סלעים חזקים, רוחות חזקות
עולות. אגנינו פתוחות.

היה אומר במסעיו, אקיץ בקוץ
הישנים הדוממים. שנה
בחוריהם (בעיניהם), עומדים
על עמדם. המלך שמדבר, ולא
עברו [נמצאו] שומרי השערים,
שלטון של חילות רבים עומד
על עמדו.

כרם לא מרגישים ולא יודעים
שהספר פתוח ובשם נכתבים,

דנין ליה על טבין דעביד לחוד, אלא
לאוטבא ליה על אינון טבין דהשתא כמה
דאתמר, ודנין ליה על זכין דאיהו זמין
למעבד, ובגינייהו אשתזיב אף על גב דאיהו
השתא חייבא. בגין דקדשא בריך הוא עביד
טיבו עם כל בריין וכל ארחוי דאיהו עביד
לאוטבא לכלא, ולא דאין לבר נש על בישין
דאיהו זמין למעבד, ובגין כך אתדון בר נש
קמי קדשא בריך הוא.

הא חזי, פיון דאטילו ליה ליונה בימא, מה
כתיב, ויעמד הים מזעפון. הים עלאה,
מאי ויעמד, דקאים בקיומיה פדקא יאות,
בעמידה איהו כד רוגזא שכיף, בשעתא דינא
שריא בעלמא, ההוא ביי דינא איהו כאתתא
דמתעברא, וקשיא לאולדא, וכד אולידת
שכיף רוגזא. הכי נמי כד דינא שריא בעלמא,
לא שכיף ולא נח עד דאתעביד דינא בחייביא,
פדין הוא נייחא דיליה, למיקם בדוכתא
שלים, ולמיקם בקיומיה, הדא הוא דכתיב,
(משלי יא) ובאבד רשעים רנה. והא אוקימנא.

באבד רשעים רנה. והכתיב (יחזקאל יח) החפץ
אהפץ מות רשע והא לית נייחא קמי
קדשא בריך הוא כד אתעביד דינא ברשיעיא.
אלא כאן קודם דאשתלים קיסטא, כאן לבתר
דאשתלים קיסטא (אית ליה נייחא):

תוספתא

ויהיו חיי שרה. גופא דמתניתין, אנו קריבין הוינא,
שמענא קלא מתהפף מעילא לתתא, אתפשטת בעלמא,
קל מתבר טורין, ומתבר טורין תקיפין, עלעולין רברבין
סלקין, אודנא פתיחין.

היה אומר במטלנוי. קוץ קוצייתא, דמיכן. דמימין.
שינתא בחוריהון, קנימין בקיומיהון. מלפא דממלל,
(ולא אעברו, אשתבחיו) נטרי תרעין, שליטא דחילין סגיאין
קם בקיומיה.

פלהו לא מרגשין ולא ידעי דספרא פתיח ובשמא
אכתוב, ודומה קאים ונטיל בחושבנא, ודיירי עפרא